

+

Homilie op 27-8-2023, 21^e Zondag door het jaar, Jaar A.

Dierbaren,

“Gij zijt Petrus” (Mt 16,18). Het was niet de eerste keer dat de apostel dit hoorde. Al bij de allereerste ontmoeting, toen zijn broer Andreas hem bij Jezus bracht, had de Heer hem aangekeken, en gezegd: *“Gij zijt Simon, de zoon van Johannes; gij zult Kefas – dat betekent: Rots – genoemd worden” (Joh 1,42).* (Petros is de Griekse vertaling van dit Arameese woord Kefas.) En deze apostel werd dan ook metterdaad gewoonlijk Petrus genoemd, wat ook uit praktisch oogpunt goed uitkwam, ter onderscheiding van die andere Simon in de groep van de twaalf: Simon de IJveraar (vgl. Mt 10,4).

Toch was het niet zómaar een naam. Voor ons klinkt “Petrus” zó vertrouwd in de oren, dat we het bijzondere van die naam gemakkelijk uit het oog verliezen. St.-Jan geeft er uitdrukkelijk de vertaling bij: *“Rots”*. Laten we eens proberen, om ons een beetje in Petrus’ situatie te verplaatsen. Hoe moet dat voor hem geweest zijn, om door Jezus op het eerste gezicht bij zijn eigen naam – *“Simon, de zoon van Johannes”* – genoemd te worden, en dan terstond ook *“Rots”*? Hoe verbaasd moet hij hebben gestaan over beide dingen: allereerst, dat *“Simon, de zoon van Johannes”* – dat Jezus hem bij zijn naam kende nog voor hij zich had voorgesteld – maar dan ook over dat vreemde *“Kefas”, “Petrus”, “Rots”*... Eerlijk gezegd denk ik niet, dat hij zichzelf daarin herkend zal hebben. Hij had vast wel een beetje zelfkennis. Je kon heel wat van hem zeggen: hij was een stoere visser, hij was niet op zijn mondje gevallen, hij had durf, hij was ongelooflijk spontaan – en daarmee ook bijzonder sympathiek –, en kon van het ene uiterste in het andere vallen. Maar *“Rots”*? Hij? Nee!

En toch was dat precies de naam die Jezus hem gaf. Hij die uit Zichzelf wist wie Hij voor zich had – *“Simon, de zoon van Johannes”* – noemt hem ook *“Rots”*. Wat moest Petrus daarmee? Wat kon Petrus daarmee? Wat bedoelde Jezus toch? Ik denk, dat de apostel dat alles in zijn hart bewaarde en bij zichzelf overwoog, zoals ook Moeder Maria dat in haar situatie deed (vgl. Lc 2,19). En dat het hem dan mettertijd stukje bij beetje duidelijker is geworden.

Ons evangelie van vandaag vormt een belangrijke schakel in dat proces. Petrus komt hier naar voren juist zoals hij van nature was: stoer, meteen antwoordend, met durf en spontaneïteit. En het was heel beslist geen gemakkelijke vraag die Jezus gesteld had: *“Maar gij, wie zegt gij dat Ik ben (Mt 16,15)?”* Petrus hoeft niet lang na te denken. Hij kan het zó zeggen, en dat doet hij ook: *“Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God”*. Waarop Jezus herneemt: *“Zalig zijt gij, Simon, zoon van Jona, want niet vlees en bloed hebben u dit geopenbaard, maar mijn Vader die in de hemel is” (Mt 16,16-17).* Dáárdoor is Petrus zalig; dáárdoor is hij Rots: niet door eigen kracht of verdienste, maar door een bijzondere uitverkiezing van God de Vader zelf. En dan gaat Jezus verder: *“Op mijn beurt zeg Ik u: Gij zijt Petrus, en op deze steenrots zal Ik mijn Kerk bouwen, en de poorten der hel zullen haar niet overweldigen” (Mt 16,18).* Dat was dus de bedoeling van het rots-zijn: stevig, onwrikbaar fundament worden van Christus’ Kerk.

Daar kun je alleen maar stil van worden. Zo'n roeping, zo'n uitverkiezing... Niemand kan zich die waardigheid aanmatigen; men moet door God geroepen worden (vgl. Heb 5,4). Door God, die zelf altijd de Rots was geweest van zijn volk Israël, zoals Mozes al zong in zijn lied: *"De Naam van de Heer roep ik uit: Breng hulde aan onze God! Hij is de Rots, wat Hij doet is volmaakt"* (Dt 32,3-4). Hoezeer is ook hier van toepassing, wat Paulus later zou schrijven: *"Dezelfde God die gezegd heeft: 'Licht moet schijnen uit het duister', is als een licht in onze harten opgegaan, om de kennis te doen stralen van zijn heerlijkheid, die ligt over het gelaat van Christus"*. Om dan te vervolgen: *"Maar wij dragen deze schat in aarden potten: duidelijk blijkt, dat die overgrote kracht van God komt, en niet van ons"* (2 Kor 4,6-7). Dat ook Petrus daarvan overtuigd was, heeft hij misschien het duidelijkst laten blijken toen hij in zijn ontzetting Jezus te voet viel en zei: *"Heer, ga van mij weg, want ik ben een zondig mens"* (Lc 5,8).

"Gij zijt Petrus, en op deze steenrots zal Ik mijn Kerk bouwen" (Mt 16,18). Niet op het zand, maar op de rots (vgl. Mt 7,24-27), stevig en vast. En toch heeft Petrus ook beseft, dat hiermee niet alles gezegd was. Een rots, een steen, is een prachtig beeld van sterkte en betrouwbaarheid, maar ontbeert het leven. En God *"is geen God van doden, maar van levenden"* (Mt 22,32), Hij die zelf *"de levende God"* (Mt 16,16) is. En daarom spreekt Petrus later, in zijn eerste Brief, van een *"levende steen"*. Hij schrijft: *"Treedt toe tot Hem"* – Jezus – *"de levende steen, door de mensen verworpen, maar kostbaar en uitverkoren in het oog van God"*. En dan vervolgt hij: *"Laat ook uzelf als levende stenen voegen in de bouw van de geestelijke tempel"* (1 Pe 2,4-5).

Dierbaren, is dat geen uitnodiging om vandaag eens bijzonder bij stil te staan? Wij hebben allemaal een roeping: de roeping tot heiligheid, die inhoudt dat wij, in het voetspoor van de Heer, steeds meer worden tot *"levende stenen"*: stevig en vast, maar niet dood en koud. Mogen wij zo de Heer tegemoet gaan! Dan zullen wij, als Hij ons bij onze naam roept, en vraagt: *"Hebt ge Mij lief?"* samen met Petrus mogen antwoorden: *"Heer, Gij weet alles; Gij weet, dat ik U liefheb"* (Joh 21,17). Amen.